

**SKOLPORTENS PUBLIKATIONSSERIE FÖR
DOKUMENTERAT UTVECKLINGSARBETE**

**INDIVID-
ANPASSNING
SOM LEDER
TILL LUSTFYLLD
LÄSNING**

FÖRFATTARE:

*Sonja Schmitz Gustafsson
Emma Söderholm*

SKOLPORTEN

UTVECKLA SKOLAN

9/2022

SAMMANFATTNING

ARTIKELN BESKRIVER ETT projekt som planerades av två högstadielärare och genomfördes i fyra klasser, i årskurs 8. Syftet med projektet var att eleverna skulle få välja bok utifrån intresse och nivå, för att på så sätt öka deras motivation till läsningen. Projektet innefattade läsning, loggboksskrivande, boksamtal samt en podd om böckerna eleverna hade läst. Projektet avslutades med att eleverna svarade på en enkät som bland annat visade att eleverna kände sig mer motiverade till läsning då de själva fått vara med och välja bok.

Sonja Schmitz Gustafsson är förstelärare, lärare i svenska och engelska i årskurs 7–9 på Myrsjöskolan i Nacka kommun. E-post: sonja.schmitz@nacka.se

Emma Söderholm är förstelärare, lärare i svenska och engelska i årskurs 7–9 på Myrsjöskolan i Nacka kommun. E-post: emma.soderholm@nacka.se

Denna artikel har den 11 november 2022 accepterats för publicering i Skolportens artikelserie för dokumenterat utvecklingsarbete.

Fri kopieringsrätt i ickekommersiellt syfte för kompetensutveckling eller undervisning i skolan och förskolan under förutsättning att författarens namn och artikelns titel anges, samt källa: Skolportens artikelserie. I övrigt gäller copyright för författaren och Skolporten AB gemensamt.

Denna artikel är publicerad i Skolportens serie för dokumenterat utvecklingsarbete, "Utveckla skolan": www.skolporten.se/forskning/utveckling/

Aktuella Författaranvisningar & Skrivregler:
www.skolporten.se/forskning/skolutveckling/skolportens-utvecklingsartiklar/

Vill du också skriva en utvecklingsartikel? Mejla till redaktionen@skolporten.se

INNEHÅLL

INLEDNING	7
Syfte och frågeställning	7
METOD OCH GENOMFÖRANDE	9
RESULTAT OCH DISKUSSION	13
REFERENSLISTA	15
APPENDIX	17
Bilaga 1: Bokläsning	17
Bilaga 2: Slutuppgift bokläsning – Bokpodd.....	22
Bilaga 3: Utvärdering av läsprojektet	24

INLEDNING

ENLIGT ARTIKELFÖRFATTARNAS ERFARENHET läser ungdomar allt mindre på fritiden. Detta märks i samtal med både elever och föräldrar. Ungdomar läser färre pappersböcker ju äldre de blir, visar Internetstiftelsens rapport (2021) *Svenskarna och internet 2021*. Det är mycket som pockar på ungdomars uppmärksamhet vilket gör att läsningen kanske får stå tillbaka. På grund av detta har skolan en viktig roll att arbeta läsfrämjande och att vara en "motvikt" till allt det där som pockar på, så att ungdomar, i alla fall i skolan, får möta böckernas värld. I sin bok *Konsten att undervisa: en bok om lärarens hantverk* diskuterar Mannerheim (2021) denna fråga och refererar till forskningsprojektet *Att läsa eller inte läsa – en studie av grundskolans läspraktiker* som bland annat visat "(...) på en tydlig trend av minskad läsning av sammanhängande text kopplat till undervisningen" (Mannerheim 2021, s. 60). Artikelförfattarna anser att skolan ska träna eleverna i att orka ta sig igenom sammanhängande text i större utsträckning och försöka vända denna trend.

Elever i samma klass har olika förutsättningar, förståelse och läsvanor. En del älskar att läsa och är vana att ta sig an olika typer av texter. Andra har svårt

att tränga sig in i läsningens värld och har aldrig hittat lusten, eller orken, till läsning. Ytterligare andra har, av olika anledningar, svårt att läsa. Det kan till exempel bero på koncentrationssvårigheter, språkstörning eller lässvårigheter. Självklart kan det också handla om att eleven har ett annat modersmål och därför har svårt att ta sig igenom böcker på högre nivå, än deras språkliga förmåga i svenska klarar av. Det finns en risk att elever som inte klarar av att läsa samma bok som resten av klassen känner sig utpekade och annorlunda då de har fått en annan bok tilldelad sig. Genom att erbjuda flera olika böcker att välja mellan, som i detta projekt, kan risken att eleverna känner sig utpekade eller annorlunda minska.

Under ett flertal år har artikelförfattarna arbetat med att låta eleverna själva välja vilken bok de ska läsa för att höja elevernas läsintresse. Detta har gjorts inom både svensk- och engelskämnet. Den här artikeln kommer att presentera ett av dessa läsprojekt som genomfördes höstterminen 2021 på Myrsjöskolan i Nacka. Projektet genomfördes inom ramen för svenskämnet och pågick under sex veckor och involverade fyra klasser, 80 elever, i årskurs 8.

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

SYFTET MED ARTIKELN är att presentera en modell för hur artikelförfattarna har arbetat med individanpassad läsning, för att på så sätt nå fler elever och i bästa fall väcka deras läslust.

Den fråga som artikeln fokuserar på är:

- ★ Ökar elevers läslust vid individanpassad läsning?

METOD OCH GENOMFÖRANDE

ARTIKELFÖRFATTARNA HAR, SEDAN årskurs 7, arbetat med en långsiktig planering gällande läsningen för de klasser som ingår i projektet. Artikelförfattarna har, under flera år, samarbetat och arbetat fram ett arbetssätt där elevernas läsning blir mer och mer självständigt. I årskurs 7 väljer artikelförfattarna vilka böcker som ska läsas gemensamt. Där sker läsandet och diskussionerna mer tillsammans. I årskurs 8 får eleverna välja boktitel utifrån ett urval under höstterminen och en helt egen vald bok under vårterminen. Eleverna får ett större ansvar att själva driva diskussionerna i helklass och i bokgrupper.

Under sex veckor, höstterminen 2021, genomförde artikelförfattarna ett projekt där böcker med olika svårighetsgrad och längd valdes ut. Böckerna valdes utifrån artikelförfattarnas erfarenheter av vad lever tidigare tyckt om att läsa samt vilka böcker som fanns tillgängliga på skolan i klassuppsättningar. En förutsättning för att eleverna skulle kunna diskutera sin bok i bokgrupper var att det fanns fler exemplar av samma bok. De böcker som valdes ut var:

- ★ *Cirkeln* av Mats Strandberg (2011)
- ★ *Dagbok för alla mina fans* av Jeff Kinney (2007)
- ★ *I taket lyser stjärnorna* av Johanna Thydell (2003)
- ★ *Lucia* av Cannie Möller (1994)
- ★ *Ondskan* av Jan Guillou (1981)
- ★ *Ondskan, lättläst version*, av Jan Guillou (2006)
- ★ *Sandor/Slash/Ida* av Sara Kadefors (2001)
- ★ *Tusen gånger starkare* av Christina Herrström (2006)
- ★ *Vinterviken* av Mats Wahl (1993)

Det fanns två elever som behövde ha speciella anpassningar. Den ena eleven, som inte har svenska som sitt modersmål, men som kommit en bra bit i sin språkutveckling, valde att läsa den lättlästa versionen av *Ondskan* (1981). På så sätt läste hen en bok på sin kunskapsnivå men kunde ändå hänga med i bokdiskussionerna med de andra eleverna som valde samma bok. Den andra eleven, som inte heller har svenska som sitt modersmål och som inte kommit så långt i sin språkutveckling, valde en betydligt enklare bok bland de böcker som fanns att tillgå på skolan, Jeff Kinneys *Dagbok för alla mina fans* (2007). På så sätt kunde hen läsa en hel bok på svenska och delta i slutuppgiften som var i form av en bokpodd (mer om det senare i artikeln).

Första lektionen presenterade artikelförfattarna de olika titlarna för klassen genom att visa böckerna, läsa baksidestexten, berätta om svårighetsnivån och sidantalet. Målet var att eleverna skulle få välja bok utifrån intresse och nivå, för att på så sätt öka deras motivation till läsningen. Efter genomgången fick eleverna själva titta i böckerna och sedan gjorde de sina val. Valet gjordes på en post-it-lapp för att eleverna i största möjliga mån skulle göra ett individuellt val istället för att välja utifrån vad kompisarna valde. En del elever började läsa en bok, men kände efter ett tag att innehållet eller nivån inte passade dem och bytte därför bok. Andra elever bytte bok efter diskussion med sin lärare, då denna påtalade valet av nivå på den valda boken. En del elever tenderade att välja lättare böcker än de rent kunskapsmässigt klarade av.

Eleverna blev sedan indelade i grupper med de elever i klassen som valt samma titel. Läsningen skedde under lektionstid, hemma och på klassens läslektion. På Myrsjöskolan har eleverna en läslektion varje vecka som är en schemalagd 40-minuterslektion där tid har tagits från ämnena svenska, SO och NO.

Eleverna arbetade parallellt med läsning och ett dokument med läsförståelsefrågor av allmän karaktär (se bilaga 1) som artikelförfattarna arbetat fram. Alla elever tilldelades varsitt dokument, i Classroom, som de fyllde i under projektets gång. Uppgifterna var delvis inspirerade av projektet *En läsande klass* (Gonzales et al. u.å.) där fem olika läsfixare presenterades. Läsfixarna hade olika roller med olika uppgifter för att närma sig och analysera texter. Inom projektet som presenteras i den här texten användes i huvudsak fyra läsfixare. Den femte läsfixaren kallas Spågumman och innebär att man ställer frågor om vad man tror kommer hända i boken man läser (ibid.). Sådana frågor förekom till viss del inom läsprojektet men Spågumman nämns inte i elevdokumentet. I dokumentet fanns även uppgifter där eleverna fick öva på de lässtrategier som artikelförfattarna valt ut. Nedan följer en mer detaljerad beskrivning av arbetet med uppgifterna i bilaga 1.

Eleverna började med att fylla i fakta om boken de valt samt bestämde gemensamt i grupperna hur långt de skulle läsa varje vecka. De fick sedan svara på några frågor om omslaget samt försöka förutse vad boken skulle handla om.

Under vecka 34 fick eleverna själva formulera frågor ”på raden” och ”bortom raderna/mellan raderna”. Uppgiften är inspirerad av läsfixaren Reportern (Gonzales et al. u.å.). Frågor ”på raden” ska gå att svara på genom att hitta informationen direkt i texten. Frågor ”mellan raderna” innebär att läsaren drar slutsatser kring det hen läst. Frågor ”bortom raderna” kräver att eleverna tänker bortom texten och kopplar det de läser till, till exempelvis omvärlden och annat de läst. Eleverna skulle även vara läsfixaren Cowboy där de skulle sammanfatta det viktigaste som hänt i det de läst. Veckans uppgifter avslutades med några frågor om inledningen av boken samt vad de tyckte om den.

Vecka 35 inleddes med att eleverna skulle vara läsfixaren Detektiven. Där skulle de skriva ner tio svåra ord, förklara dem samt skriva vilken ordklass de tillhörde. Inför uppgiften fick eleverna en kort repetition om ordklasserna. Under veckan gick artikelförfattarna igenom lässtrategin VÖL som beskrivits av Arnbak (2010). Modellen används främst vid läsning av faktatexter men artikelförfattarna ville testa modellen även på skönlitteratur. Uppgiften går ut på att eleverna innan läsning svara på V – Vad vet jag? Samt Ö – Vad önskar jag veta? När eleverna läst färdigt svarar de på L – Vad har jag lärt mig? Elevernas svar på frågorna diskuterades i grupperna.

Under vecka 36 arbetade eleverna inledningsvis med att inta läsfixarrollen som Konstnär. De skulle välja en scen från boken att gestalta som bild, samt förklara vad som händer och varför de valde just den scenen. Eleverna fotade sedan av sina bilder och la in dem i dokumentet för att kunna visa dem för sina gruppmedlemmar under veckans bokdiskussion. Vidare arbetades det med textkopplingar enligt den modell som tas upp inom projektet *En läsande klass* (Gonzales et al. u.å.). Eleverna fyllde i tabellen under rubriken ”Gör textkopplingar”. I spalten ”Text-till-text” skulle eleverna koppla boken de läste till andra böcker de läst. I spalten ”Text-till-själv” skrev eleverna kopplingar mellan det de läst i sin bok till sina egna liv och erfarenheter. I spalten ”Text-till-världen” jämförde eleverna boken med övriga världen. Veckans sista uppgift var att skriftligt beskriva en karaktär i boken, utifrån olika frågeställningar (se bilaga 1).

Vecka 37 inleddes på samma sätt som vecka 34 med frågor ”på raden” samt ”bortom raderna”. Eleverna fick sedan ta ut citat. De fick öva på att citera och referera på rätt sätt genom att skriva författarens namn, bokens titel samt bokens utgivningsår. Artikelförfattarna gick igenom lässtrategin Venn-diagram (se bilaga 1). Venn-diagrammets upphovsman är John Venn (Wikipedia 2021). Diagrammet innebär att man med hjälp av cirklar som går in i varandra ska hitta kopplingar mellan olika företeelser. Elevernas uppgift var att jämföra två olika texter, den bok de läste samt en annan bok de läst, De skulle fylla i tabellen i sina dokument (bilaga 1) med det som särskilde böckerna under rubrikerna ”Text 1” och ”Text 2” och det de hade gemensamt under rubriken ”Gemensamt”. Artikelförfattarna diskuterade med eleverna om intertextualitet, det vill säga hur olika texter är sammankopplade till andra.

Den sista veckan som eleverna arbetade med dokumentet, vecka 38, inleddes på samma sätt som vecka 34 och 37. Eleverna fick sedan arbeta med bokens miljöbeskrivningar samt svara på frågor om slutet samt om en av karaktärerna.

Sista svensklektionen varje vecka hade bokgrupperna en diskussion utifrån de frågor de skrivit och svarat på i sina dokument.

Projektet avslutades med att eleverna fick sitta i tvärgrupper, tillsammans med några som läst en annan bok än de själva, och spela in en bokpodd. Eleverna presenterade sin bok med en kort sammanfattning, formulerade en diskussionsfråga samt agerade samtalsledare i en diskussion med de andra i gruppen.

Uppgiften var inspirerad av den muntliga delen av nationella provet i svenska men eleverna fick själva skriva sin sammanfattning samt diskussionsfrågor och följdfrågor (se bilaga 2). Poddarna användes som ett träningsmoment inför de muntliga nationella proven samt som underlag för bedömning. Att låta elever spela in sina diskussioner som poddar är tidseffektivt eftersom läraren kan lyssna på diskussionerna i efterhand i stället för att sitta med under samtalen. Läraren

kan även lyssna och sambedöma elevernas prestationer med en kollega.

För att utvärdera arbetet fick eleverna svara på en enkät om hur de upplevde projektet (se bilaga 3). Resultatet på några av frågorna från enkäten presenteras under rubriken "Resultat och diskussion". Artikelförfattarna har valt att redovisa resultatet på frågorna 1, 3, 5 och 10 från enkäten, då de är tydligast kopplade till frågeställningen i denna artikel.

RESULTAT OCH DISKUSSION

EFTER PROJEKTETS SLUT genomfördes en enkät där eleverna fick svara på frågor om bland annat deras upplevelser av att få välja en bok, arbetssättet samt huruvida de tagit till sig de lässtrategier vi gått igenom. För att få använda enkätsvaren i den här artikeln bad artikelförfattarna om medgivande från vårdnadshavare. 54 elever lämnade in medgivandet och det är därmed deras svar som ligger till grund för resultatredovisningen nedan.

Enkäten (se bilaga 3) visade att majoriteten var positiva till att få välja bok. På frågan "Tycker du att det är bra att få välja en bok efter eget intresse, som ni har gjort nu? Varför/varför inte?" svarade 50 av 54 elever att de tyckte att det var bra. En elev var negativt inställd och tre elever tyckte att det var bra men hade velat välja bok mer fritt. Eleverna uttryckte i sina enkätsvar att deras läslust ökade i och med att de fick välja en bok efter intresse och nivå. Två av eleverna motiverade sina svar med "Jag tycker det är bra för man kan 1. välja vilken nivå man är på, och 2. Man kan välja en bok som man själv tycker är intressant." samt "Jag tycker att det är jättebra eftersom att man då väljer en bok som man vill läsa. Det gör att man blir mer intresserad och vill engagera sig i att läsa och svara på frågor/uppgifter."

Den elev som hade en negativ inställning till att själv välja en bok motiverade det med "Jag tycker att det var svårt att välja bok för att jag inte gillar så många böcker. Det hade varit lättare om man fick en bok som man skulle läsa".

Eleverna var även positiva till att arbeta i grupper med läsningen eftersom man då kunde få hjälp att förstå bokens handling samt att de varierade läsfrågorna var roliga att svara på. Arbetssättet att ha boksamtal i mindre grupper varje vecka gynnar elever som i helklass inte vågar komma till tals. På frågan "Tycker du att det är bra att jobba på det här sättet; att ni får

läsläxa vecka för vecka och olika uppgifter kopplade till det ni har läst? Varför/varför inte?" svarade 47 av 54 elever positivt medan fyra var negativa, en var både positiv och negativ och två svarade inte. Majoriteten var positiv till arbetssättet men flera kände sig stressade över att bli färdiga med läxan. Eleverna motiverade sina positiva svar med bland annat: "Ja, det tycker jag. Jag har alltid gillat lite längre projekt och just detta var väldigt bra eftersom det är väldigt olika uppgifter och utmaningar varje vecka samt att man regelbundet har datum man ska vara klar med en viss sida och ett visst antal uppgifter så att ingen halkar efter.". En annan elev svarade: "Ja, jag tycker det är bra för att jag läser inte så mycket på fritiden och här så måste jag.". En elev med negativ inställning till arbetssättet motiverade det med: "Jag tycker att ha läsläxa inte var så kul för att jag inte tycker att läsning är kul" vilket visar på hur viktigt det är med de läsinsatser som görs i skolan för att dessa elever ska läsa något alls.

Arbetet med lässtrategier är ett långsiktigt arbete. Flera av strategierna kan ses som en del av att förbättra sin egen studieteknik. Elever med en god läsförmåga var mer positivt inställda till att kunna använda lässtrategierna i andra typer av uppgifter. Andra elever kan behöva jobba med lässtrategier ett flertal gånger, innan de ser hur dessa kan hjälpa dem i deras fortsatta läsning.

På frågan "Tycker du att du har lärt dig någon/några lässtrategier (av de vi har gått igenom)? Varför/varför inte?" var 33 av 54 positiva. En elev svarade: "Jag har lärt mig hur en väl tabell fungerar och hur textkoppling fungerar. Med hjälp av de övningarna tycker jag att det blev lite lättare att förstå texten och kunna göra kopplingar samt reflektera över vad som sägs och står." Förutom de specifika lässtrategier som artikelförfattarna gick igenom med eleverna så gav de uttryck för att de lärt sig andra lässtrategier såsom

att läsa mer noggrant, läsa lite varje dag och ha ett bokmärke under raden hen läser.

På frågan: "Läser du mer nu än vad du gjorde när du började på högstadiet? Om ja, vad är det som har ökat din läslust?" var det svårt att definiera negativa och positiva svar då många elever som redan haft ett stort läsintresse kände att de inte ökat sin läslust under högstadiet. De svarade till exempel: "Nej. Det tror jag inte. Jag läser nog mer avancerade böcker nu än jag gjorde innan. Men nej, jag tror inte min läslust har ökat mycket.". En annan elev svarade:

Jag tycker att jag läser lika mycket, dock läser jag mycket tjockare och svårare böcker nu förstås och mina läskunskaper har ökat tack vare högstadiet eftersom vi läst flera böcker i klassen. Däremot tror jag att om vi inte hållit på med läsningen så mycket i högstadiet tror jag att jag hade slutat med att läsa på fritiden eftersom det lätt blir att efter en bok så tappar jag motivationen till att börja med en ny.

Det finns en risk för att elever med stor läslust och god läsförmåga hämmas i sin läsutveckling om alla i klassen ska läsa på en medelnivå av den förmåga som finns i klassen. Genom att dessa elever får utmaningar, som de uttrycker i sina svar, utvecklar även de sin läsförmåga.

Flera elever uttryckte att de läser mindre nu eftersom de upplever att de har mindre tid. Återigen visar deras svar att det är viktigt att vi lägger tid i skolan på att läsa.

I LgrII (2011), under rubriken "En likvärdig utbildning" står det att:

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. (Lgr11 2011, s. 8)

Formuleringen från LgrII ovan, ställer höga krav på lärare att anpassa sin undervisning efter de elever hen har i sitt klassrum. Elever med olika förutsättningar och behov kräver att läraren är lösningsinriktad och kan ha parallella undervisningsspår på gång samtidigt i sitt klassrum. Det här projektet är ett sätt att arbeta individanpassat, men där klassen arbetar med samma förmågor.

Det är lätt att undervisningen riktar in sig på att alla elever i klassrummet ska nå godkänt betyg. I texten *Likvärdig utbildning för högpresterande kräver individanpassning* skriver Francia, Edling och Olsson (2021) om vikten av att stimulera och individanpassa undervisningen även för högpresterande elever. De pekar på forskning som visar att dessa elever avstår från att visa sin fulla potential för att undvika att bli retade av sina klasskompisar. Genom att högpresterande elever får möta andra elever som läser samma bok som dem, kan de nå längre i sina diskussioner och analyser och inte känna sig hämmade. Francia, Edling och Olsson (ibid.) poängterar dock att nivågrupperingar endast ska vara temporära för att inte motarbeta skolans demokratiska uppdrag och målet om likvärdighet.

En av de svårigheter som inträffat under projektets gång är att elever hamnat efter med läsningen. Det har i sin tur lett till att de inte kunnat bidra på bästa sätt under diskussionerna och dessutom blivit stressade. Det är viktigt att man som lärare håller koll på sina elevers läsning och påminner och stöttar så att eleverna ligger i fas. Ett annat problem, som nämnts ovan, var de elever som valde en bok som var för lätt eller för svår för dem. I vissa fall fick elever byta bok, om det uppdagades i början av projektet, i andra fall fick eleven fortsätta läsa boken efter en diskussion med läraren om framtida bokval.

Slutsatsen som går att dra efter projektet är att elevers läslust ökar vid individanpassad läsning.

REFERENSLISTA

- ★ Arnbak, E. (2010). *Läsning av faktatexter: från läsprocess till lärprocess*. (1 uppl.) Stockholm: Natur & Kultur.
- ★ Gonzales, M., Hugander, M., Jonsson, M., Pettersson, E., Trapp, M. & Widmark, M. (u.å). *En läsande klass*. <https://docplayer.se/9527701-En-lasande-klass-trana-lasforstaelse.html> (2022-09-28)
- ★ Francia, G., Edling, S. & Olsson, S. (2021). *Likvärdig utbildning för högpresterande kräver individanpassning*. <https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/artiklar-om-forskning/likvardig-utbildning-for-hogpresterande-kraver-individanpassning> (2022-03-23)
- ★ Internetstiftelsen (2021). *Svenskarna och internet 2021*. <https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2021/09/internetstiftelsen-svenskarna-och-internet-2021.pdf> (2022-03-23)
- ★ Lgr11 (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.
- ★ Mannerheim, F. (2021). *Konsten att undervisa: en bok om lärarens hantverk*. Stockholm: Gothia Kompetens AB.
- ★ Wikipedia (2021). *Venndiagram*. <https://sv.wikipedia.org/wiki/Venndiagram> (2022-10-22).

APPENDIX

BILAGA 1: BOKLÄSNING

Ditt namn:
Boktitel:
Författare:
Publicerad år:
Medlemmar i “bokgruppen”:
Sidor i boken:

Läsplan (OBS: Du ska ha läst färdigt till .../varje vecka):

Vecka 34:
Vecka 35:
Vecka 36:
Vecka 37:
Vecka 38:

Innan du börja läsa

1. Förklara bilden på framsidan. Vad ser du? Vilka känslor får du av bilden/bilderna? Varför, tror du, har man valt just denna bild/dessa bilder till bokomslaget?

Svar:

2. Läs baksidan på boken. Vad tror du kommer att hända?

Svar:

Förutom att läsa färdigt ska du göra följande uppgifter, vecka för vecka. Kom ihåg att du ska vara färdig med läsning och uppgifter till varje vecka, det är läxan.

Vecka 34

Skriv frågor “på raden”:

1.
2.
3.

Skriv frågor “bortom raden/mellan raderna”:

1.
2.
3.

Den här veckan ska du vara Cowboy. Det betyder att du ska göra en **sammanfattning** av det viktigaste som händer under denna veckas läsning (vem boken handlar om och vad som händer). Du ska också förklara namn, platser m.m. som kanske dyker upp i texten.

Svar: _____

Svara även på följande frågor:

* Hur börjar boken? Välj ett av alternativen nedan och färglägg den meningen med en annan färg. Börjar boken med...

- någon säger något?
- en beskrivning (av miljön eller en person)?
- att något händer
- en beskrivning av något som har hänt innan, i boken?
- något annat:

* Tycker du att boken har en bra början? Varför/varför inte?

Svar: _____

* Är det en lätt bok att komma in i? Varför/varför inte?

Svar: _____

Vecka 35

Den här veckan ska du vara Detektiv. Det betyder att du ska skriva ner **10 svåra ord och förklara dem**. Du ska också skriva vilken ordklass orden tillhör (substantiv, verb, adjektiv).

Dina ord:

	Ord	Ordklass
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Gör en "VÖL-tabell":

V Vet	Ö Önskar veta	L Lärt mig

Svara även på följande frågor:

* Vad tror du kommer att hända nu i boken?

Svar:

* Vad tycker du om boken hittills? Förklara varför du tycker som du gör-

Svar:

Vecka 36

Den här veckan ska du vara Konstnär. Det betyder att du ska rita en bild av en scen i boken och kunna berätta vad det är som händer samt varför du valde att just rita denna scen.

Gör textkopplingar:

Text-till-text	Text-till-själv	Text-till-världen
Annan koppling:		

Svara även på följande frågor:

* Välj en av karaktärerna i boken och beskriv hen utifrån följande punkter:

- Vem är karaktären du beskriver? Vad heter hen? Vad tycker du om hens personlighet? Varför?
- Beskriv vilken betydelse personen har för boken och hur hen har agerat hittills. Hur får personens agerande dig att känna? Tycker du att hen gör rätt eller fel? Varför? Hur tycker du att hen skulle ha agerat istället?

Svar:

Vecka 37

Skriv frågor "på raden":

- 1.
- 2.
- 3.

Skriv frågor "bortom raden/mellan raderna":

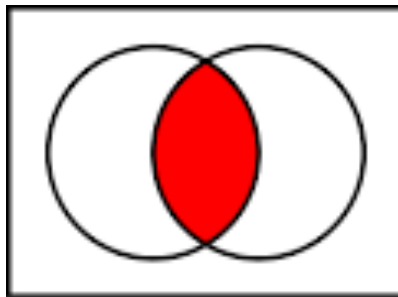
- 1.
- 2.
- 3.

Den här veckan ska du leta efter **cit** som du tycker är intressanta, provocerande, roliga, sorgliga, bra att lära sig eller som får dig att känna något. Beskriv också varför du valde dessa citat.

Dina citat:

Citat samt sida det står på	Varför du valde citatet

Gör ett "Venn-diagram":

Text 1:	Gemensamt	Text 2:

Vecka 38

Skriv frågor "på raden":

- 1.
- 2.
- 3.

Skriv frågor "bortom raden/mellan raderna":

- 1.
- 2.
- 3.

Svara på följande frågor:

* Vad tycker du om författarens miljöbeskrivningar? Är de för långa, för många, vackra, realistiska? Miljöbeskrivningar är inte bara ett sätt för författaren att beskriva omgivningen utan också ett sätt att få läsaren att känna känslor. Ge minst tre exempel från boken på miljöbeskrivningar och förklara vad du känner om dem samt på vilken sida de står.

Svar:

* Vad tycker du om slutet? Varför? Tycker du att boken borde ha slutat på något annat sätt? Hur i så fall?

Svar:

* Om du fick vara en av karaktärerna, vem skulle det vara och varför?

Svar:

* Vad skulle du ha gjort annorlunda än karaktären gjorde? Varför?

Svar:

Bra jobbat!
Emma & Sonja

Slutuppgift bokläsning - Bokpodd

Nu har ni läst färdigt era böcker och det är dags för ett samtal om dem. Tanken är att ni bildar tvärgrupper och spelar in en bokpodd, i vilken ni diskuterar boken utifrån givna punkter. Ni kommer alltså inte att sitta i era bokgrupper, utan bilda nya grupper, så att ni får prata med klasskompisar som har läst en annan bok än du. Ni spelar in er podd på en av era datorer och lämnar in.

Börja alltid med att berätta om **vad** podden heter, **vad** du heter och **vad** det kommer att handla om. Sluta alltid med att tacka gästen/gästerna/varandra och lyssnarna. Bestäm tillsammans vem som inleder podden och vem som avslutar podden, eller så gör ni det tillsammans.

Upplägget påminner lite om ett nationellt prov och det är medvetet, för att ni ska få chansen är tjuvträna lite på den här typen av uppgift. Ni kommer ha olika roller under inspelningen:

- **Samtalsledare**

När ni pratar om “din” bok är det du som är samtalsledaren. Du ska då:

- Presentera din bok
- Ställa en diskussionsfråga till gruppen, utifrån boken, som ni alla sedan diskuterar.
- Vara samtalsledare (se till att alla kommer till tals) och avsluta diskussionen kring “din” bok

Förbered följande:

1. En presentation av din bok. Den ska innehålla:
 - Namn på boken
 - En kort reflektion huruvida titeln hänger ihop med innehållet i boken och i så fall hur.
 - Namn på författaren
 - En kort sammanfattning av handlingen (max 100 ord)
2. En diskussionsfråga utifrån boken du läst. Förbered även följdfrågor.

- **Diskussionsdeltagare**

När någon har presenterat sin bok och ställt sin fråga så ska du:

- Vara delaktig i diskussionen.
- Berätta vad du tänker, tycker, undrar.
- Visa hänsyn och lyssna på de andra, när de har ordet.

Se till att alla får komma till tals och tänk ca 5 min/bok.

När alla har presenterat sin bok och diskuterat färdigt, så är det dags att avrunda er podd.

Ha så kul!
Emma & Sonja

Utvärdering av läspjektet

Vecka 34-39

HT-21

Ni har nu läst en valfri bok, bildat bokgrupper utifrån den valda boken, gjort olika typer av uppgifter utifrån det ni har läst, haft boksamtal i bokgruppen, jobbat med olika lässtrategier och spelat in en podd i tvärgrupper.

Vi skulle vilja ställa några frågor, för att vet vad som gick bra, mindre bra och hur mycket ni har lärt er under dessa veckor.

1. Tycker du att det är bra att få välja en bok efter eget intresse, som ni har gjort nu? Varför/varför inte?
2. Varför valde du den boken du gjorde?
3. Tycker du att det är bra att jobba på det här sättet; att ni får läsläxa vecka för vecka och olika uppgifter kopplade till det ni har läst? Varför/varför inte?
4. Tycker du att det är bra att ha boksamtal i mindre grupp? Varför/varför inte?
5. Tycker du att du har lärt dig någon/några lässtrategier (av de vi har gått igenom)? Varför/varför inte?
6. Kommer du att använda någon av lässtrategierna när du läser texter framöver? Varför/varför inte?
7. Tycker du att det var bra att spela in en podd i tvärgrupper på det här sättet, för att öva inför det kommande nationella provet i svenska? Varför/varför inte?
8. Hur mycket brukar du läsa på fritiden? Varför/varför inte?
9. Har det här projektet fått dig att läsa mer än vanligt? Varför/varför inte?
10. Läser du mer nu än vad du gjorde när du började på högstadiet? Om ja, vad är det som har ökat din läslust?
11. Tycker du att det är bra att vi läser böcker i skolan/svenskan? Varför/varför inte?
12. Något annat som du vill säga/tipsa om projektet?

Emma & Sonja

SKOLPORTEN